

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035 тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua; ідентифікаційний код 43672853

На № 281 від 16.12.2021

**Народному депутату України
Валерію ЗУБУ**

Про екологічну ситуацію

Шановний Валерію Олексійовичу!

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянуло Ваш запит та звернення депутата Ніжинської районної ради Чернігівської області від 26.11.2021 № 01-06/107, надіслані листом Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука від 17.12.2021 № 11/10-826, щодо вжиття заходів з усунення надзвичайної екологічної ситуації у басейні р. Остер і надало відповідь заявнику, копія якої додається.

Додаток: на 5 арк. в 1 прим.

З повагою

В.о. Міністра

Руслан СТІЛЕЦЬ

UB
Міндовкілля
№25/1-21/110-22 від 05.01.2022
КРЕ: Стрілець Р. О. 05.01.2022 15:01
58F2D9E7F900307B0400000035892F001AFD8500
Сертифікат дійсний з 13.07.2020 00:00 до 13.07.2022 00:00

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@merg.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № 01-06/107 від 26.11.2021

**Депутату Ніжинської
районної рада VIII скликання
Чернігівської області**

Про екологічну ситуацію

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянуло Ваш лист та запит народного депутата України Зуба В. О. від 16.12.2021 № 281, надіслані листом Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука від 17.12.2021 № 11/10-826 щодо вжиття заходів з усунення надзвичайної екологічної ситуації у басейні р. Остер і повідомляє.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 614, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України

Міндовкілля є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує, зокрема, формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічної та в межах повноважень, передбачених законом, біологічної і генетичної безпеки.

Відповідно до Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів і який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

UB
Міндовкілля
№25/5-21/27989-21 від 30.12.2021
КЕП: Шахматенко Р. С. 30.12.2021 18:39
58E2D9E7F900307B04000000208F2F00F81C8600
Сертифікат дійсний з 15.07.2020 00:00 до 15.07.2022 00:00

Держекоінспекція здійснює свої повноваження безпосередньо і через утворені в установленому порядку територіальні органи.

У зв'язку із наведеним вище, Міндовкілля надіслало вищевказані листи до Держекоінспекції для опрацювання та надання інформації з порушених питань. Надаємо позицію Державної екологічної інспекції України, викладену у листі від 30.12.2021 № 15072/2.3/3-3-21.

Додаток: на 3 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

Роман ШАХМАТЕНКО

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

Новопечерський пров. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс: (044) 521-20-40, тел. (044) 521-20-56

E-mail: info@dei.gov.ua, сайт: www.dei.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508533

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів

Про розгляд депутатського
запиту

На виконання доручення заступника Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Шахматенка Р.С. від 28.12.2021 № 4687-ЦОВВ відповідно до листа Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 17.12.2021 № 11/10-826 Державна екологічна інспекція України опрацювала депутатський запит народного депутата України Зуба В.О. від 16.12.2021 № 281, оголошений на засіданні Верховної Ради України 17 грудня 2021 року, стосовно звернення Ніжинської районної ради Чернігівської області від 26.11.2021 № 01-06/107 щодо екологічних проблем у басейні річки Остер Чернігівської області та повідомляє наступне.

Згідно з пунктами 1 та 7 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.04.2017 № 275, Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та здійснює свої повноваження безпосередньо і через утворені в установленому порядку територіальні органи.

Територіальним органом Держекоінспекції - Державною екологічною інспекцією у Чернігівській області за 9 місяців 2021 року проведено заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог природоохоронного законодавства в частині раціонального використання та охорони земель водного фонду, а саме використання прибережної захисної смуги річки Остер на території Чернігівської області та встановлено порушення вимог природоохоронного законодавства, а саме:

біля с. Вишнівське та с. Кальчинівка на території Ніжинського району (виток річки Остер) на земельних ділянках з цільовим призначенням для ведення особистого селянського господарства здійснено механічний обробіток землі шляхом її розорювання та вирощування сільгоспкультур в межах прибережної захисної смуги річки Остер (межі не встановлено), чим порушено природоохоронний режим використання земель водного фонду та вимоги статей 60, 61 та 96 Земельного кодексу України, статей 88 та 89 Водного кодексу України. Керівників підприємств ФГ «КАЛЬЧИНІВСЬКЕ», ФГ «ДАВИДОК» та гр. _____ притягнуто до адміністративної відповідальності за статтею 53

15072/2.3/3-3-21 від 30.12.2021

Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП) та розраховано збитки завдані державі внаслідок використання не за цільовим призначенням земельної ділянки на загальну суму 51 тис. грн. Керівникам господарств надані приписи щодо вжиття заходів по недопущенню порушення природоохоронного режиму на землях водного фонду під час здійснення господарської діяльності. По вищезазначеним фактам матеріали направлено до Чернігівської обласної прокуратури листом від 12.02.2021 № 12/449 щодо вжиття заходів представницького характеру з метою усунень порушень вимог природоохоронного законодавства. На даний час проводяться процесуальні дії щодо припинення права власності на земельні ділянки;

біля с. Смолове Ніжинського району та с. Мартинівка Прилуцького району на земельних ділянках з цільовим призначенням для ведення особистого селянського господарства, здійснено механічний обробіток землі шляхом її розорювання в межах прибережної захисної смуги річки Остер (межі не встановлено). Крім того, в ході перевірки встановлено, що на земельних ділянках, які знаходяться по уріз води річки Остер, проведено часткову розчистку русла річки. Проведення робіт з розчищення русла річки Остер здійснено за відсутності оцінки впливу на довкілля, що є порушенням пункту 10 розділу 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;

при обстеженні русла річки Остер по вищезазначеним земельним ділянкам встановлено, що водогосподарські споруди знаходяться в незадовільному технічному стані, частина металевих конструкцій шлюзів демонтовано та пересипано ґрунтом, що перешкоджає вільному протіканню води. Осіб причетних до механічного обробітку землі, розчистки русла річки Остер та пошкодження водогосподарських споруд встановити не вдалося, тому матеріали обстеження скеровано до правоохоронних органів листом від 20.08.2021 № 12/2900 та по вищезазначеному факту Слідчим управління Головного управління Національної поліції в Чернігівській області відкрито кримінальні провадження за частиною другою статті 197¹

Кримінального кодексу України. З метою вжиття заходів представницького характеру щодо усунень порушень вимог природоохоронного законодавства матеріали направлено до Чернігівської обласної прокуратури листом від 20.08.2021 № 12/2901;

за межами м. Ніжин на земельній ділянці сільськогосподарського призначення комунальної власності з цільовим призначенням для городництва здійснено механічний обробіток землі шляхом її розорювання та засіяно сільськогосподарськими культурами (пшеницею). Вищезазначена земельна ділянка надана на правах оренди громадянину та частково перебуває в межах прибережної захисної смуги річки Остер (межі прибережної захисної смуги не встановлено). Винну особу притягнуто до адміністративної відповідальності за статтею 53 КУпАП та розраховано збитки завдані державі внаслідок використання земельної ділянки не за цільовим призначенням та порушення природоохоронного режиму земель водного фонду на загальну суму 6 тис. грн.

Розорювання прибережних захисних смуг річки Остер на території Ніжинського району, як і в цілому в Чернігівській області відбувається за відсутності розробленої технічної документації винесення в натуру прибережних

захисних смуг, якими забезпечується визначення природоохоронної території з режимом обмеженої господарської діяльності відповідно до статті 61 Земельного кодексу України та статті 89 Водного кодексу України. У порушення вимог вищезазначених статей, приймаються рішення про надання земельних ділянок у користування в межах прибережних захисних смуг водних об'єктів, що призводить в свою чергу до порушень вимог природоохоронного законодавства (в прибережній захисній смузі водного об'єкту, межі якої не встановлено, проводяться роботи по підготовці ґрунту до посіву сільськогосподарських культур, здійснюється механічний обробіток землі шляхом розорювання, а згодом і внесення пестицидів і добрив, з подальшим потраплянням їх до водних об'єктів).

Державною екологічною інспекцією у Чернігівській області відповідно до статті 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», міським, селищним та сільським головам Чернігівської області надано вимогу від 15.01.2021 № 04/112, а саме: вжиття заходів по встановленню розмірів і меж прибережних захисних смуг водних об'єктів, які розташовані на підвідомчій території та недопущенню прийняття рішень щодо надання у власність чи користування земельних ділянок, які розташовані у прибережних захисних смугах водних об'єктів до затвердження проекту по встановленню розмірів та меж цих прибережних захисних смуг; у межах прибережних захисних смуг забезпечити безперешкодний та безоплатний доступ громадян до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування, крім випадків, передбачених законом та вжиття заходів щодо недопущення порушень природоохоронного режиму та природного стану земель водного фонду.

Річка Остер є зарегульованою водогосподарською системою, яка експлуатується Деснянським басейновим управлінням водних ресурсів, якому Державною екологічною інспекцією у Чернігівській області внесені вимоги від 20.08.2021 № 05/2898 та від 20.09.2021 № 12/3228 щодо необхідності обстеження водогосподарської системи та проведення комплексу заходів щодо здійснення контролю за використанням і охороною вод на підвідомчій території, забезпечення відновлення та експлуатацію водогосподарських споруд у відповідності до технологічного регламенту, а саме: між селами Омбиш, Печі та Махнівка Ніжинського району та с. Мартинівка Прилуцького району Чернігівської області.

Т.в.о. Голови

Ігор ЗУБОВИЧ

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

784080

Кореспонденти Стрілець Руслан Олександрович Заступник
Міністра Міністерство захисту довкілля та
природних ресурсів України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 25/1-21/110-22 від 05.01.2022
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 2488 від 05.01.2022
дата реєстрації
Арк./прим. 1/1
Стислий зміст На № 11/10-826. Про розгляд депутатського запиту
н.д. України Зуба В.О.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис